

Warszawa, 31 marzec 2017 r.

Szef

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

PETYCJA

do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Na podstawie art. 2 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i 2, ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, składam petycję do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, jako kompetencyjnie właściwego organu w sprawach informacji niejawnych oraz poszerzonych postępowań sprawdzających prowadzonych na podstawie ustawy o informacjach niejawnych.

Składam powyższą petycję w interesie publicznym, dobra wspólnego w imię ochrony wartości określonych w art. 2, 7, 31, 51 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6, 7, 8 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, art. 76 ustawy o służbie cywilnej oraz art. 24 Kodeksu cywilnego.

Przedmiot petycji

W związku z tym, że w niektórych urzędach administracji rządowej poszerzonym postępowaniem sprawdzającym objęci są zatrudnieni w tych urzędach, którzy nie pracują na stanowiskach związanych z dostępem do informacji tajnych, a wewnętrzne regulacje tych urzędów przewidują np. objęcie poszerzonymi postępowaniami sprawdzającymi osób na stanowiskach, na których praca może łączyć się dostęp do informacji niejawnych, konieczne jest w jednoznaczny prawnie sposób rozstrzygnięcie np. w formie zagadnienie wstępne, o którym mowa w art. 97 par. 1 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (na podstawie art. 3 ustawy o informacjach niejawnych), także w związku z art. 27 ust. 1 pkt 4 ustawy o informacjach niejawnych lub w formie wiążącej interpretacji prawnej Szefa ABW

dotyczącej zasadności poszerzonego postępowania sprawdzającego wobec osób, których zadania służbowe nie wymagają dostępu do informacji niejawnych o kategorii tajne.

Rozstrzygnięcie zagadnienia wstępnego może być dokonane poprzez podjęcie czynności pozostających w kompetencji ABW, na podstawie art. 97 par. 1 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (na podstawie art. 3 ustawy o informacjach niejawnych), także w związku z art. 27 ust. 1 pkt 4 ustawy o informacjach niejawnych, a także w drodze realizacji obowiązku ABW, określonego w art. 22a ust. 3 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. '

Drogą możliwą jest zawieszenie (do czasu ustalenia stanu prawnego) np. jednego z obecnie prowadzonych poszerzonych postępowań sprawdzających wobec osób, które nie pracują na stanowiskach związanych z dostępem do informacji tajnych, a wewnętrzne regulacje tych urzędów przewidują np. objęcie poszerzonymi postępowaniami sprawdzającymi osób na stanowiskach, na których praca może łączyć się z dostępem do informacji niejawnych.

Uzasadnienie petycji

W związku z tym, że w niektórych urzędach administracji rządowej poszerzonym postępowaniem sprawdzającym objęci są zatrudnieni w tych urzędach, którzy nie pracują na stanowiskach związanych z dostępem do informacji tajnych, a wewnętrzne regulacje tych urzędów przewidują np. objęcie poszerzonymi postępowaniami sprawdzającymi osób na stanowiskach, na których praca może łączyć się dostęp do informacji niejawnych konieczne jest stwierdzenie przez kompetentny organ przed przystąpieniem do takich poszerzonych postępowań sprawdzających (np. w formie rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego, o którym mowa w KPA lub wydania interpretacji prawnej) dot. tego czy stanowisko takie jakie wymagają dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajne i czy objęcie takich stanowisk poszerzonym postępowaniem sprawdzającym może posiadać znamiona przekroczenia uprawnień.

W związku z tym, że postępowanie sprawdzające w zakresie dostępu do informacji tajnych wiąże się z głęboką ingerencją w szereg praw obywatelskich, uprawnienia organów i jednostek właściwych w sprawach informacji niejawnych nie mogą być rozszerzane.

W takich przypadkach nie zachodzi przesłanka z art. 22. ust. 1 pkt 2 a ustawy o informacjach niejawnych. Osoby takie nie uczestniczą bowiem w pracach ani nie zajmują się i często nie mają zamiaru podjąć (ubiegać się) o stanowiska, związane z dostępem do informacji tajnych.

Art. 21, jaki i art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy o informacjach niejawnych mówią o dopuszczeniu do pracy lub pełnieniu służby na stanowiskach związanych z dostępem do informacji niejawnych (art. 22 - informacji tajnych). Tymczasem regulacje w niektórych urzędach mówią o stanowiskach, z którymi może łączyć się dostęp do informacji niejawnych.

To prawnie istotna różnica.

Zagadnienie wstępne lub interpretacja prawna powinny dotyczyć powinno tego czy regulacje takie (zarządzenia, decyzje, wytyczne itp.) zarządzenia w nie wykraczają poza **ustawowe przesądzenie**, o

tym, że poszerzone postępowanie sprawdzające przeprowadza się wobec osób na stanowiskach związanych z dostępem do informacji niejawnych/tajnych, a nie wobec tych, które tylko potencjalnie (zwrot bardzo nieostry, nie zdefiniowany ani w ustawie ani nawet w tych aktach) mogą mieć z tym do czynienia.

Ustawa o informacjach niejawnych nie przewiduje zresztą kategorii takich stanowisk „na których praca może łączyć się z dostępem do informacji niejawnych”.

Takie regulacje wewnętrzne w istocie tworzą pozaustawową kategorię osób poddanych poszerzonemu postępowaniu sprawdzającemu.

Moim zdaniem objęcie postępowaniem rozszerzonym takich stanowisk może stać w sprzeczności z wykładnią językową i celowościową art. 4 ust. 1 ustawy o informacjach niejawnych („tylko w zakresie niezbędnym do wykonywania przez nią pracy lub pełnienia służby na zajmowanym stanowisku albo wykonywania czynności zleconych”). Mowa jest tu o wykonywaniu pracy, a nie o możliwym dostępie. Praca, zajmowanie stanowiska to sytuacje stałe, permanentne, a nie, co do prawdopodobieństwa, niepewne i incydentalne (może łączyć się z dostępem). Dostęp może być incydentalny ale właśnie po to to jest art. 34 ust. 5 ustawy o informacjach niejawnych.

Podkreślam, że w związku z istnieniem kancelarii tajnych jako jedyne miejsca do zapoznawania się z informacjami tajnymi, o szczególnym rygorze działania, nawet przypadkowe zapoznanie się z informacjami tajnymi nie jest możliwe.

Postępowania takie mogą nie być uzasadnione rzeczywistą potrzebą bezpieczeństwa państwa i ochrony informacji niejawnych, a rodzą ryzyko poważnego naruszenia konstytucyjnych i ustawowych praw obywatelskich.

Jest to tym bardziej zbędne, że na podstawie art. 34 ust. 5 ustawy o informacjach niejawnych odpowiedni organ może w uzasadnionych przypadkach wyrazić zgodę na udostępnienie informacji tajnych osobie nie posiadającej certyfikatu dostępu do informacji tajnych.

Pragnę podkreślić, że zgodnie z art. 51 Konstytucji RP:

1. Nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby.
2. Władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym.
3. Każdy ma prawo do żądania sprostowania oraz usunięcia informacji nieprawdziwych, niepełnych lub zebranych w sposób sprzeczny z ustawą.

Ponadto zgodnie z art. 31 ust. 2 Konstytucji każdy jest obowiązany szanować wolności i prawa innych. Nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje. Zgodnie z ust. 2 ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w

ustawie i tylko wtedy, **gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa**. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Mam nadzieję, że wyjaśnienie tej sprawy usunie wątpliwości prawne i organy władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej będą mogły procedować zgodnie z dyspozycją art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którą **organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, przestrzegając** (na mocy art. 3 ustawy o informacjach niejawnych) **obowiązków organu państwowego zawartych w art. 6, 7 i 8 Kodeksu postępowania administracyjnego**.

Do wiadomości:

Pan Minister Mariusz Kamiński, członek Rady Ministrów, Koordynator Służb Specjalnych

Pani Małgorzata Smykla – Pełnomocnik ds. Informacji Niejawnych w Kancelarii Prezesa RM